

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓH. V. T. AL:
Debreczen, F5:ér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Mezőgazdasági hitelügyünk.

— május 31.

A magyar ellenzéknek nincs egyelőre méltóbb és fontosabb feladata, mint hogy helyes gazdasági politikára ébreszsze és serkentse a kormányt, amely a kiegyezés óta legkevésbé tett ebben a mezőgazdaság államban éppen a mezőgazdaság speciális érdekeiért; ezek között a hitelügy szolgálata áll első helyen; lássuk, hogy látták el e kérdést 1867 óta kormányaink.

1875-beli törvénnyel rendelkeztek a szövetkezetekről; 1876-ban csinálták meg az új váltótörvényt, ugyanakkor a mezőgazdasági hitelnyújtás sokkal fontosabb forrását nyitották meg a záloglevél kibocsátási törvény megalkotásával; és bár hosszú évek bőséges és szomorú tapasztalatai igazolták, hogy a váltótörvénynek az a szabadelvűsége, amely a váltóképességet a kereskedőn túl is kiterjesztette, óriási károkat okozott és okoz ma is; és bár időközben kitűnt, hogy a régi szövetkezeti törvénnyel gazdaságokat lehetett törvényes formában elkövetni; és bár évek hosszú sora óta irnak a gazdasági szaklapok és nyilatkoznak ankétek a záloglevél kölcsön törvény tökéletlenségei felelő: a szövetkezeti törvény revízióján és államilag támogatott szövetkezeti központ megalakításán kívül egyéb kormány kezdeménye és nem történt.

Fejlődött tehát magától a mezőgazdasági hitelügy és pedig feletébb végzetes formákkal; a hitelügyeket ellátták a részvénytársulati alapon szervezkedett vidéki intézetek, amelyeknek alapítói rendszerint lateinerek, kereskedők, meg tőkepezésesek voltak, a gazda társadalom pedig részben a tudás, hozzáértés, részben az érdeklődés és tőkehiány folytán az alapításból és tényleges üzletvitelből kimaradt; vagy nézegessük végig a mi összes pénzügyintézetek igazgatósági lajstromait, hol van ott gazdasági érdekképviselő; és ugyanaz a helyzet országos dimenziókban is; az nevezetesen, hogy penzügyintézetek

igazgatóságában alig-alig foglal helyet egy-egy igazi gazdálkodó, egy-egy igazi földbirtokos, a fővárosi nagy intézeteknél épp oly kevéssé, mint a vidékieknél; mert hiszen azt csak nem tekinthetjük gyakorlati gazdának, aki életének nagyobbik felét ügyvédi, orvosi, vagy bármi más pályán eltöltve s örökség vagy más szerzéssel kisebb vagy nagyobb birtoknak urává válva, azt bérbeadva hasznosítja; ott néha a gazdálkodásba belekotnyeleskedik és szak dolgokban ez alapon a hozzáértés elismerését követeli magának.

Érdekképviselőre ekként nem tehetvén szert a földbirtokos osztály, hitelének ellátása — körül ki volt szolgáltatva a más érdekkörű penzügyintézeteknek; nem megfelelő összegű és berendezésű hitelt kapott és kap, olyat, ami épp a hitelező kereseti céljainak jobban megfelel, kapott kevés és drága kötvény-kölcsönt és sok és drága váltókalcsont, és alig volt egynehány olyan intézetünk, amely ki tudta és akarta volna aknázni a záloglevél kibocsátási üzletből folyó előnyöket a maga és a hitelre szorult gazdaosztály számára; ez volt pár fővárosi és pár erdélyi szász vagy oláh nemzetiségi intézet; a nagy magyar vidékek, az egész alföld, az egész Duna-Tisza köze, a Dunántul folytatta a váltóval való gazdálkodást; folytatja, sajnos, ma is, jobb szervezettel hián.

A 80-as évekre esik, hogy a kibocsátási üzletet a fővárosi intézetek intenzívebb kultiválás alá vették; egyszerre 6—8 intézet jelenik meg és kezd törlesztéses kölcsönöket nyújtani, a mezőgazdaság időközben óriási mennyiségű nyeli el a hiteltőkéknek, a fővárosi intézetek kibocsátási üzlete példátlan arányokat nyer; hogy a kibocsátmányokat a hazai tőkével megkedveltesék, az 1889. é. XXX. tcz. tőkekamat adómentességben részesíti azon intézetek kibocsátmányait, melyek három millió korona különbiztosítéki alappal bírnak a kibocsátási üzlet részére; a 90-es évekre esik, hogy a temesvári első, majd 1895-ben, hogy a debreczeni első takarékp. is

felveszi üzletkörébe a kibocsátási üzletet; 1894. óta a magyar takarékpénztárak központi jelzálog bankja jön segélyére a vidéki penzügyintézeteknek, azoknak, amelyek önérejükkel nem akarják vagy nem képesek a kölcsönüzlet intenzívebb ápolását üzletkörükbe felvenni; helyenként igen jól megcsinált szövetkezetek hatályosan művelik a mezőgazdaság hitelügyét, különösen az újabb szövetkezeti törvény s az országos központ megalakulása és működése óta.

Ez a rövid historihuma a magyar mezőgazdasági hitelügy fejlődésének és a helyzet rajza jelenleg az, hogy időközben óriási mértékben eladósodtunk s a fővárosi intézetek törlesztéses követelése után a vidéki intézeteknek szintén óriás összegű bekebelezett vagy bekebelezetlen váltó követelése terhelik a magyar földbirtokot; a mezőgazdasági hitelügy kérdése azonban megoldva nincs.

Segítve lehetne azzal, ha a kölcsön üzletnek időközben nagyra nőtt hibái kiirtatnának s a régi törvények időközben elavult, a mai viszonyok között meg nem állható rendelkezései a jelenlegi viszonyokra helyesbítették; nevezetesen felemelték az elterhelési értékhatár a becserkék fele helyett annak háromötöde, illetve kétharmadig; a tényleges állapot ugyanis az, hogy a kibocsátási üzlettel foglalkozó intézetek egyik-másika, ahol nem a földadó képezi a megadható összeg meghatározásának alapját, a maga becslését akként állapítja meg, hogy annak 50%-a mint kölcsönkép megadható összeg, a tényleges forgalmi értéknek $\frac{3}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ részét is képezi; és ezzel óriási szolgálatot tesz a gazdának, mert megadja neki a gazdaságilag igényelhető összeget egy tételben, és hozzá még előnyös, alacsony kamattal mellett; a gazda kiegészítő váltóhitelekre utalva nincs.

Megoldva pedig azzal lesz a mezőgazdasági hitel kérdése, ha megkeresik és megtalálják az arra illetékesek azt a formát, mely alkalmas lesz a vetésekben és a jó

Ördögös **BALTHAZÁR** A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Szerdán és csütörtökön június 1. és 2-an.

szágállományban levő forgó tőkét a gazda részére könnyű formában és méltányos kamat mellett mobilizálni; ez: az előleg a lábön álló gabonára és jószágállományra; az előbbire a mi kereskenelmi kamaránk kitűnő elnökének a keresk. miniszterhez intézett érdemleges és gyakorlati értékű indítványát van szerencsém ismerni; ezeknek a kérdéseknek a megoldására szerintem másként, mint maga a gazdaközönség szövetkezése nélkül és az állategészségügyi intézmények teljes kiépítése, az állatbiztosítás állami kötelezővé tétele előtt még gondolni is alig lehet; ilyen dolgoknak az intézményes megvalósítására azonban nincs pénz addig, amíg a nagyhatalmi ábrándnak áldozunk meddő milliókat és míg akad parlamenti többség, amely országos szükségletek kielégítését a hadi költségek megszavazásában találja; ezekhez a dolgokhoz kell ellenzékünknek tudatosan egyesülnie és pedig hovahamarább; csak erőteljes gazdasági program alapján állhat meg az ellenzék, de egyúttal az hivatott tere is; a közjogiakban szenvedett vérvesztéséget csak a gazdasági küzdelemben kivivandó eredményekkel lehet kárpótolni.

Ezeket az ellenzéki törekvéseket, a melynek vezér kiáltásai már hallatszanak itt-amott, teljes rokonszenvvel fogja támogatni az a közönség, amely a kezdeményezést rég várja; de viszont a mi magyar társadalmunknak is és különlegesen pedig a gazdatársadalomnak, ami a törzs Magyarországgal ugyszólván egy jelentőségű, közre kell munkálnia a nagy törekvésekhez, félretenni a közönyt,

amely a gazdasági szakszervezkedés iránt oly nagy, tanulni és dolgozni kell kinek-kinek a maga tehetsége szerint is a maga körében, mert különben elszánt felette a gazdasági fejlődésnek, a szabad evolúciónak kiméletlenekéje, boldogulni csak a társulás útján és úgy fog a magyar gazdaközönség, ha a közönyösségből ki tud lépni, a haladásban tud és akar részt venni, ha a gazdasági egyleteket csakugyan létező egyletekké építi, azokban tényleg élni fog és dolgozik.

Gaszner Géza.

Rákóczi és Janku.

— május 31.

Valahányszor a magyar nemzeti erő kifejlődésében egy hatalmas lépést tesz előre, valahányszor életre kel egy nemzeti vívmány, mindannyiszor felhangzik valami komor, rideg tiltakozó szó, az irigységek és gyűlöletnek szava a román nemzetiségek ajkáról. Egész történelmi fejlődésünk folyamán így volt ez a most, hogy Rákóczi szent hamvait diadamenetben hozzuk nemsokára haza, ismét szemben találjuk magunkat a románság sötét gyűlöletével. Azt követelik hangosan és leplezetlenül, hogy Rákóczi hamvait ellenében Janku sirja fölé szobrot állíttasson a magyar állam.

Mi, magyarok szentségtörést követünk el vele, ha ezt a két nevet egy napon emlegetjük. Mintha valami gonosz manicheus az ur legfényesebb arkangyalát együtt emlegetné a Béliál démonnal.

Hogy ki volt az első, megmondja minden európai népek történet-könyve. A XVIII. század véres hajnalán csatamező volt ez az egész világrész. Orosz, svéd, lengyel, osztrák, török, magyar, holland, francia, angol, mind kardot villogtatott a kezében, úgy össze volt fonódva a nemzetek története, hogy a trencsényi napot nemcsak a magyar könyezte meg, hanem a versaillesi udvar is, nemcsak Bécs jegyezte fel piros betűvel, hanem az angol is. De minden nevek közül, melyeket feljegyeztek ama sötét esztendő

krónikásai, kiragyog a Rákóczi Ferencé. Az utolsó lovag, akinél tisztább jellemet, becsületesebb szívet, nagyobb lelket nem mutatnak fel a futó századok. A magyar történelemnek pedig imádság van írva azokra a lapjaira, melyek róla beszélnek. Voltak nagy államférfiak, lángelméjű hadvezérek sereggel, büszkék lehetünk rájuk, míg le nem törülnek bennünket a mappáról. De olyan legendás alak, mint ő, nincs több. Aki annyit áldozott volna a hazáért, mint ő, nincs olyan másik. Születésekor Magyarország első embere volt, a legragyogóbb magyar név örököse, legdusabb főura, akinek minden gyűnyörüséget kinalta a világ. Mikor meghalt, számkivetett bujdosó volt, semmi nélkül való szegény, nyomorultabb az utolsó kapásnál, aki itthon az elkobzott Rákóczi-birokokon turta a földet a behonosított idegennek. Ez itthon volt, szülőtte földjében nyugodhatott meg, ha a szemeit lefogják: Rákóczi fejedelmet kiközösítették a saját honfitársai, nevét gyalázatba keverték a maga vérei s mikor a szemét lefogta, egy-két hívségben megmaradt oseedje nem volt, aki megsirassa, ha csak nem a Marmora-tenger. Ez már nem legenda. Szégyen, ami le nem mosódik róluink, az diadalmeneten hozzuk is haza Rodostóból Budapestig a drága szent hamvakat.

Hát Janku Ábrahám? Ő róla is beszélnek a magyar történelem lapjai, de gyász és kárhozat az, amit mondanak. Ha volna oláh nemzet, annak történelme bizonyosan mást mondana róla. Legendahős lenne ő is, ábrándos és rajongó, a dákóromán birodalomért való sívár küzködés. Mártírnak mondanák, töviskoszorúsának és glóriásnak.

Az utolsó magyar szabadságharc legvéresebb lapjai azonban másképp festik Janku Ábrahámot: Vérről és korommal. Azoknak az orgyilkos módon lemészárolt zalatnai magyaroknak a vérével, akiket Janku móczai a legbestialisabb gyalázatoságokat vittek véghez és azoknak a felgyújtott falvaknak a pernyéjével, melyeknek lángjába Janku bandái csecsemőket dobáltak. Akinék átkozott kezei a zalatnai vérfürdőt rendezte, Janku Ábrahám, a havasok királya, a kamarilla fizetett bérence volt. Addig fizették, míg szükség volt rá, a forradalom után nem vett többé tudomást róla a bécsi udvar. Talán a kezén száradt vértől undorodtak meg, talán csak úgy bántak

Szerelmes levelek.

A szerelmes levelekben jobban megnyilatkozik az írójuk egyénisége, foglalkozása és élethivatása, mint minden más fajta levelekben. Összegyűjtöttünk egy csomót és adjuk belőlük a következőket:

Szívem monarchiája!

Azt hiszem, hogy valamint a magyar parlamentben ez idő szerint dühöngő béke és az Ázsiában folyó orosz-japán háború, úgy a mi szerelmünk sem bolygatja meg az európai sulyegyent. Erős meggyőződésom, hogy a Lukács László pénzügyminiszter lemondásáról terjesztett és immár több ízben erőlyesen demontált hírek nem lehetnek befolyással a mi szerelmünk bensőségére és állandóságára. Nincs más kívánságom, mint csupán az, hogy a köztünk létrejövendő kiegyezés alapjai sohase táguljanak, s mind szorosabbra fűződjenek. Ha általánosságban elfogadja és osztja nézeteimet, sziveskedjék megjelölni az időt és helyet, amikor és ahol bővebben megbeszélhetnénk a részleteket. Esetlegesen módosításokhoz készséggel hozzájárulok.

Erélyes Dezső,
országgyűl. képviselő.

Bájos ismeretlen!

Delejes vonzalmam ön iránt régebbi keletű a drótnélküli táviró, sőt még a Röntgen-féle X sugarak feltalálásánál is. Szép szemei szebben világítanak nekem minden rádiumnál. Elektrizálja meg forró szerelmem

szikréját azzal, hogy jöjjön el ma este 8 órakor a városligeti pavillon elé.

Tudósi Zoltán,
a természettan tanára.

Jövendőbeli káplárom és egzeczirotatóm!

Nem sértettem meg az katonai regulát, ha kommandó-szó nélküli intézek sturmot szived ellen. Mi türes-tagadás, én tégedet jobban szeretnék manipulálni az lénungnál meg az prófontnál. Ha boldogságom megstrófolni nem akarod, linksz sőt — ott várlak a sarkon!

Peczek Demeter,
k. und k. virtikli gefrájter.

Bájos zárgondnoka minden gondolatomnak!

A minap természetes és törvényes gyámoddal, édes anyáddal sétálván, nem volt alkalmam tanubizonyoságot tenni előtted arról, hogy te vagy egyetlen és kizárólagos, bár most még telekkönyvön kívüli birtokosa szívemnek. Adj erre alkalmat és jöjj el ma d. u. 4 órakor a kerti lugasba.

(Csók helye.) Dákó Pista,
másodéves jogász.

Kedves gyémántom!

Én maghát nagyon szerethem. Ha enyim akar lenni, én thartok maghának finom ekvipázst. Azután ráirathok maghának egyik házamat. Nü ighen; ezt én tehetem, mert akkor is még marad 24 belüle. Ha van a börzén hausse, kap mindigh új kar-

perecz. Ha van baisse, akkor visszaadhatja khülesünkbe.

Güldenstern Tóbiás,
bankár.

Aranyos galambom!

Az O. M. K. E. szervezkedése nem fenyegeti annyi veszedelemmel a földművelésünket, mint az a szép napsugaras idő, m lynek annyira örvend a városi nép. Szerelmem állandóbb lévén ön iránt az időjárás viszontagságainál, talán mondanom sem kell, hogy szüret után semmi sem állhatja útját egybekelésünknek.

Földényi János,
gazdálkodó.

Haráridő: Térzene.

Tárgy: Szerelmes levél.

Szives tudomásodra hozom, miszerint amint az 1. alatti levél is tanusítja, szülőim a nősülésbe beleegyeztek; a 2. alatti visszavárolag ide csatolt levél pedig igazolja, miszerint házasságomhoz nagybátyám évenként 2000 korona apanázzsal hajlandó hozzájárulni. E szerint mi akadály sincs boldogságunk előtt. És midőn még a 3. alatti félig-meddig már préselt rózsát átszarmazatom, megkereslek, miszerint ma délután a térzenénél elvárni sziveskedjék.

Csütörtök házy Fridolin,
köszíngatási gyakornok.

A másolatok hitelül: Mikulás.

vele, ahogy az osztrák mindig szokott a kiharcolt eszközökkel. Janku elzúllott, a lelkiismerete is feltámadt benne, félőrülten tébolygott a havasok közt és meghalt megsiratlanul, elhagyottan. A szemfödőjére talán elég volt, amit az udvar 1848-ban tett szolgálatai méltánylásául dobott neki, az a esekélyke kegydíj.

S most, hogy mi kétszázados bűnünk kiengesztelésére hazahozzuk legnagyobb nemzeti hősi hamvait, egy erdélyi oláh újság felszólítja a magyar kormányt, hogy Janku Ábrahám hamvaiért is tegyen valamit. Azokat ugyan nem kell hazahozni, mert itthon vannak, de az egyszerű fakeszt helyett síremléket állíthatna följük a magyar állam.

A nevét nem érdemes feljegyezni ennek az istenkáromló újságnak, de magát a tényt igen, hogy van, aki el meri követni ezt a minden nem is hazafiui, csakis érzések ellen való merényletet. Hogy van hang, amely követelni merészkedik a magyar államtól annak a szomorú emlékü alaknak a glórfikálását, kinek nevéhez a magyarság ellen elkövetett irtózatoss bűnök vérvádja tapad.

Ha így haladunk, ki tudja, nem fogják-e még követelni az oláhok Hóra és Kloska szenttéavatását is, a tótok a Hurbán-mauzóleum felépítését a Kerepesi-temetőben és a horvátok a Jellasics-szobrot az új országház mellett.

Az iskola reformja.

— május 31.

A közoktatásügyi miniszter összehívta az ország tanfőleit, hogy az ő tervbe vett reformja fölött tanácskozzanak és véleményt mondjanak. De nem úgy néz ki a dolog, mintha komoly tanácsot kívánna a miniszter ur. Másként előbb kérte volna a tervezetet, nem pedig megfordítva. Így csak a keresztelőre hívja meg a tanügy férfait, ahol bemutatja nekik a magzatot, mint az ő szülőtte fiát. Természetes, hogy a tanító és tanár urak meg a többi érdeklődők nem fogják elmondani a kicsiről azt, ami rajta nagyon is gáncsolni való. Mert hát ők művelt emberek elsősorban s nem mondhatják az apának szemébe, hogy a magzatja pupos is kissé, kancsal is nagyon, aztán nyomorék is a kezére.

De hát mi mégis kénytelenek vagyunk vele, elmondani a miniszter urnak az igazat. Azt, hogy az ő javaslata bizony korcszülött. A magyar nemzet önértetének egyenes megsértése az, hogy ily javaslattal mernek előllani.

Azt mondta beszédében a miniszter ur, hogy őtet főként az vezette a javaslatnál, hogy a tanítók kiképzésénél nagy szükség volt már a reformra. Helyes a beszéd, de csak eddig. Csakhogy a miniszter ur aztán úgy csinálja meg ezt a reformot, hogy a felekezeti tanítót ezentúl is oláh nyelven, vagy szerb, tót és német nyelven tanítsák és neveljék. Hogy az tehát maga se tanuljon meg becsületesen magyarul, ne is legyen abban a helyzetben, hogy behatolhasson a magyar nyelvnek a szellemébe s hogy ennek a nyelvnek a szeretete se hatolhasson be az ő szívébe. Az így képzett tanító aztán természetesen nem is taníthatja kedvvel a magyar nyelvet, a legtöbb esetben nem is lesz abban a helyzetben, hogy sikeresen taníthassa. Az ő saját lelke is ki lesz már fiatal korban szolgáltatva a szemináriumbeli oktatók befolyásának, akik nem magyar nyelven képezik előhivatására.

Ha így képezzük a tanítót, ahozmért lesz azután az egész népoktatás is.

De hát a miniszter nem is meri azt akarni, hogy a népiskolák magyarok legyenek. Azoknak a nyelve is oláh lesz, meg szerb, tót és német lesz ott, ahol felekezetek tartják fenn azokat.

Ilyenreform készül nálunk az alkotmányosság harminczhetedik esztendejében, akkor, midőn esztendőnk óta bolondítják már az embereket a nagymondásokkal, hogy ez az ország a magyaroké.

Nemcsak a nagy nyugati államokban menne az képtelenség számba ily javaslatot az országgyűlés elé terjeszteni, hanem még egy balkánállamocska minisztere se merne ilyesmivel előállani.

Nem régiben fejeződött be egy nagy, az egész országot megmozgató küzdelem, abból a célból, hogy a hadsereget magyarrá tegyék.

A küzdelemnek nem lett meg a sikere, megtört az osztrákok és a legfőbb katonai körök akarátán. Az iskola a miénk. Abba nem szólhatnak bele se az osztrákok, se a katonai körök. Azt magyarrá tenni csak rajtunk áll.

És mi nem merjük ezt a reformot se megcsinálni. Pedig az lenne önmagunk iránti tartozásunk, hogy a magyart tegyék az oktatás nyelvűvé az iskolában. Ezt se tesszük. S még dicsekesznek, reformnak nevezik a javaslatot.

Nyavalyás nemzet vagyunk; nyavalyás a kormányunk is.

H.—P.—

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

A hittanhallgatók konferenciája.

A magyarországi protestáns hittanhallgatók 27. és 28. án, pénteken és szombaton tartották országos konferenciájukat Pápán. Mint minden évben, úgy most is elnökválasztással kezdődött a konferencia. — Elnök lett református részről Harsányi Pál debreczeni szenior, lutheránus részről Deák János Eperjesről. A dolgozatok igazán nagy készütségre vallanak s úgy szerkezetre, mint nyelvezetre nézve kifogástalanok. Ezek felolvasása után a szociálizmusról vitakoztak a teológusok és e vita során kellemtelen incidens történt. Agoston Sándor budapesti hittanhallgató e kérdésnél olyan tanokat hirdetett, melyek a krisztusi vallások tanaival homlokegyenest ellenkeznek. Épen ezért Harsányi Pál elnök kijelentette, hogy ezek a tulraczonális elvek őt lelkészi mivoltában sértik s ha a konferencia miatt rosszalását nem fejezi ki, az elnökségről lemond. A konferencia erre Agostonnak rosszalását fejezte ki, amiért hivatásával, egyházával ellenkező tanokat követ. Agoston bejelentette kilépését. A konferencia másodnapján a létesítendő országos protestáns teológus szövetség alapszabályait tárgyalták. Ennek során a pozsonyiak azt kérték, hogy a létesítendő szövetségbe az unitáriusokat is vegyék be. Három órai vita után 20 szavazattal 12 ellen úgy döntöttek, hogy a szövetségbe az unitárius hittanhallgatókat nem veszik be. A határozat kimondása után a pozsonyi és sárospataki teológiai megbízottai kijelentették, hogy a szövetségbe ők sem lépnek be. Végül abban állapodtak meg, hogy mivel a szövetség megalakításának tárgyalása széthúzásra vezetne, azt a napirendről leveszik, és mint eddig, úgy ezután is évről-évre konferenciát tartanak és ezzel meg a Közlöny-nyel tartják össze a teológusokat s iparkodnak az emberszeretetet, az egymás iránti barátságot ez uton is fejleszteni. Erre a pozsonyi és sárospataki teológusok is visszavonták ki-

lépésüket Sőt Sárospatak meghívta az ország protestáns teológiáit, hogy a jövő évi konferenciát ott tartsák. Ezzel is fogadták. Harsányi imája és a X.C. zsoltár éneklése után véget ért a konferencia. Este bál volt, melyen a négyest 88 pár táncolta. A debreczeni hittanhallgatók vasárnap reggel indultak el Pápáról Keszthelyre és a Balaton megkerülése után tegnap délután érkeztek haza Debreczenbe.

Vizsgák a főreáliskolában.

A debreczeni állami főreáliskolában az 1903—4 iskolai évet záró nyilvános vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: I. A VIII. osztály növendékeivel: Érettségi szóbeli vizsgálat: június hó 9. és 10. napjain. II. A többi osztályok növendékeivel június 16-tól 24-ig.

Az évváró ünnepély, az évi bizonyítványok és jutalmak kiosztása június hó 29-én d. e. 9 órakor lesz. Az érettségi vizsgálatok délelőtt és délután, a többi osztályvizsgálatok csak a délelőtt folyamán tartatnak. E vizsgálatokra, melyek naponként 8 órakor kezdődnek, valamint az évváró ünnepélyre is a szülőket és a tanügy iránt érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság.

A magánvizsgálatot tenni szándékozók kötelesek az életkor igazolására az anyakönyvi kivonatot és az előző osztályokból kapott iskolai bizonyítványt június hó 15-ig, továbbá az egész tandíj kiegyenlítésére 57 korona 70 fillért már a vizsgálat megkezdése előtt az igazgatónál átnyújtani.

Tereferé.

— május 31.

Az alföld egy másik nagy városából, Kecskemétről, jó magyarképű vendégeink vannak. Eljöttek Debreczenbe tapasztalatókat gyűjteni. Megnézték a Pállagot, a Hortobágyot. Király Gyula gazdasági tanácsnok magyaros vendégszeretettel szívélyesen vezetgeti őket mindenüvé.

Csak a városházára nem. Pedig itt is van látni való. Az, hogy, hogy természetik Debreczenben a — pótdát.

A Hortobágy egyébiránt ez idő szerint nem nyújt valami épületes tanulmányt. Az tűnik ott most ki, hogy miképpen nem lehet a nagy és drága állatállományt a járványos betegségektől megóvni.

Dühöng a száj- és körömfájás. Az egész területet zár alá kellett helyezni.

— Én jó istenem, — sóhajtott fel egyik polgártársunk erre a hirre, — miért is nem volt ott most az — anyósom!

Kabáról Nádudvarra, sőt még Nádudvarról Kabára is vasuton lehet lesz ezután menni.

Ma délelőtt nyitották meg az új vonalat. Berger Jenő, az építési vállalkozó, a szerencsés munkabefejezés örömeire délben nagy ebédet adott. Vendégekben éppenséggel nem volt hiány. Ott volt persze a kabai asszony is, aki sürün ismételtette híres mondását: *igyunk egyet!*

Jogász ifjaink különös komoly képpel járnak-kelnek. Nagy idők előtt állanak és a nagy események előre vetik árnyékukat. Közledek a vizsga.

Csütörtökön a Dobos-pavillonban kez-

dődik a sorrend. Ott vizsgáznak le először az étjogból, aztán a tánczjogból — sub auspiciis Ozoris.

Érdekösszeütközés támadt a debreceni kőművesek és ácsok közt. Az ácsok panaszkodnak, hogy a kőművesek az ő szakjukba vágó munkákat is vállalják. Sehogy se tesszik nekik a kőműveseknek az a kedvenc nótája:

— *Kezem alatt faragnak az ácsok.*

Mákvirág.

A Kaba—nádudvari vasut megnyitása.

— május 31.

Hajdúvármegye közgazdaságára kiváló jelentőséggel bír az a vasut, melynek műtanrendőri bejárása ma délelőtt ment végbe és amelyet holnap adnak át a közforgalomnak. A vasut 10 km. hosszú. Kabától Nádudvarig terjed és egy közbeeső állomása van csak: Bojár-Hollós. A vasut a 10 km. utat 23 perc alatt teszi meg. A vonalon rendszeres motoros közlekedés lesz és naponta kétszer oda és kétszer vissza közlekedik.

A vasut építésével régi óhaja teljesült Nádudvar lakosságának és a község áldozatkészsége nagyban előmozdította a vasut létesítését.

A vasuti pályatest hivatalos megvizsgálása ma délelőtt ment végbe.

A vizsgálóbizottságot és a meghívott vendégeket reggel 8 óra 30 perckor induló külön vonat vitte Nádudvarra.

A vonaton voltak: Csatóry Lajos min. tanácsos, Petényi Vendel vasuti és hajózási főfelügyelő, Szily felügyelő, Clementis Ferencz ellenőr, Véber Antal felügyelő, Odor Imre posta- és távirtdai s. titkár, Desewffy Arisztid a r.-t. elnöke, dr. Keppich Gyula az idegenforgalmi vállalat igazgatója, Tolnay Kornél üzletvezető, Eritz Ernő főfelügyelő, Berényi felügyelő, Majerszky forgalmi főnök, Motaszky Hugó, Hepke főmérnök, Laszgalner felügyelő, Boczán állomásfőnök, Bárdossy titkár, továbbá a vendégek: Domahidy Elemér főispán, Papp Elek képviselő, dr. Wolafka Nándor, gr. Dógenfeld József, Rásó Gyula, K. Tóth Kálmán, Szunyogh Sándor, Latinovics, Vinnay Géza, Márk Andre, Lengyel Imre, Roacsik Lajos, Szabó Kálmán tanácsnok, dr. Forrai Andor, Rásó István, Domahidy Pál, Fodor József, Berényi Gábor, Tikos Imre, Szentpétery Ferencz, Jánky Tamás, Eröss Lajos, dr. Tüdős János, dr. Berger Andor, dr. Kemény Mór, dr. Gulyás István, Tóth István, dr. Dóczy Emil, Ormódy Lajos, dr. Stern Nákó, dr. Petzkó Ernő, Konkoly Miklós kapitány, Várady Ignác, dr. Sár-vary Gyula, Komlóssy Artúr, Pákozdy S., Dávidházy S., Rásó J., Dalmy Barna, Farkas Albert, Berger Mór, Forray Ernő, Fischbein Ignác, Debreczeni Jenő, dr. Hegedüs Jenő, Sesztina Jenő, Csanak József, Medgyaszay Dezső, Medgyaszay Miklós, Kozma László, Váczy János, dr. Wolfka Antal, Pálffy Gábor, Laber Mihály, Bechert Manó, Schwarz Vilmos, Biczó Gyula, Hauer Bertalan, Publíg Ernő, dr. Rédey Rezső, Orosz Endre, Ludán Géza szolgabíró, Popovics István, dr. Gáspár Géza, Horváth János, Blaskovics Mihály, Sziuka István, Braun Miksa, továbbá a sajtó képviselői. A vonatot Berger Jenő vállalkozó építtette, az építési munkálatokat Fuchs Gyula főmérnök vezette.

A bizottság közben minden órháznál megállott, megvizsgálta a pályatestet, az

órházakat, az állomás épületeket és mindent kifogástalannak találtak.

10 óra 45 perckor megérkezett a vonat a végállomásra Nádudvarra.

Az első állomásnál Bojár Hollónál nagy néptömeg várta a vonatot, ahol egy fiatal, szép paraszt leány csokrot nyújtott át a bizottság elnökének.

Nádudvaron a Rákóczi hangjai mellett érkezett be a vonat.

Ahogy a bizottság és a vendégek le szállottak, lelkes, hatalmas éljenzés hangzott fel a több ezer főt meghaladó tömeg ajkairól.

Majd előlépett Rabecz Lajos plébános és az előjáróság, valamint a község lakosai nevében magyaros, szivből fakadó szavakkal üdvözölte a bizottságot és örömet fejez ki, hogy régi vágya teljesült a községnek a vasuti közlekedéssel.

A plébános szavaira Petényi főfelügyelő választott röviden.

Azután a bizottság felvette a jegyzőkönyvet és a vasutat, miután azt minden tekintetben üzemképesnek találták, megnyitottnak jelentette ki.

Az első motoros vonat holnap reggel 5 óra 47 p. indul Nádudvarról.

A bizottság Berger Jenőnek a vasut építőjének legteljesebb megelégedését fejezte ki.

Majd villásreggelibe ültek a vendégek. A villásreggeli kedélyes hangulatban folyt le és közbe-közbe Rimóczi, a híres hortobágyi muzsikus, kivel egykor Jókai kellemes napokat töltött a Hortobágyon, szivhez szóló magyar nótáival szórakoztatta a jelenlevőket.

A társaságot Nádudvaron Chilinszky György lefényképezte.

A külön vonat 2 órakor érkezett vissza Debreczenbe.

Megérkezés után Berger Jenő vállalkozó a pályaudvari vendéglőben 200 terti-kü bankettet adott.

A bankett a Magyarok zenéje mellett vidám hangulatban a késő délutáni órákig eltartott.

NAPI HIREK.

— **Kossuth Ferencz jobban van.** A függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnökének betegségi állapotában, az orvosok nézete szerint, remélhetőleg már a legrövidebb időn belül örvendetes változás áll be. Kossuth tegnap óta a budai Lukács-fürdőben lakik orvosai tanácsára és megkezdte az iszapfürdővel a rendszeres kúrát.

— **Megfenyített vasutasok.** A mint értesülünk, Sztankovics aradi üzletvezető ma Szolnokon a vasuti sztrájk kifolyásából felfüggesztett 21 mozdonyvezetőt, 6 vasuti alkalmazótat pedig áthelyezett.

— **A csendőr gyilkosai.** A súlyos sebekkel a debreczeni csapatkórházban fekvő Szabó Sándor csendőr támadóit Andrassy csendőrfőhadnagy a helyszínén kinyomozta. A tettesek Nyiry Lajos, Solti Zsigmond, Csongrádi Gábor, Somogyi Sándor, Torda Gábor és Nagy Antal, akiket letartóztattak és átszállítottak a nagyváradi kir. ügyészség fogházába.

— **Tornaverseny a Nagyerdőn.** A debreczeni „Ev. ref. főgimnáziumi Tornakör” június hó 12-ik napján, vasárnap tornaversenyt rendez tagjai részére. Az V. osztályu tanulók 100 m. futásban és távolugrásban, a VI. osztályu tanulók szintén 100 m. futásban és magas ugrásban versenyeznek.

A VII. osztály tanulók 150 méter futásban, magas- és távolugrásban s a VIII. osztályu növendékek szintén 150 méter futásban, magas- és hármas távol-rudugrásban vesznek részt, valamint sulydobásban. Bemutatják a híres füzértánczot zenekísérettel. Díj mindenik versenyre kettő van kitűzve, 1-ső ezüst, 2-ik bronz érem. A versenyt, melynek sikerét Tóth Mihály, vezető tornatanár ügybuzgósága feltétlenül biztosítja, tornavizsgálat után nyilvánosság előtt tartják meg a kollégium udvarán, a futás kivételével, amelyet előző napon, szombaton a nagyerdei korcsolya-téren ejtenek meg. Belépti-díj sem a tornavizsgálatra, sem a torna-versenyre nem lesz kibocsátva. Növelni fogja a verseny érdekességét az is, hogy a főiskola tanárkara teljes számban jelen lesz és hogy az „Enekkar” és az „Ev. ref. főgimnáziumi zenekör” is több számmal résztvesz.

— **Meggyilkolta a feleségét.** Rémes családi dráma játszódott le tegnap Püspökladányban. Kovács János ottani jómódu fiatal gazdaember egy nagy konyhakést döfött fiatal felesége szivébe. A szerencsétlen asszony rögtön meghalt. A gyilkos férj azután felment a padlásra és ott felakasztotta magát. Mikor rátaláltak, már ő is halva volt. Alig egy hónapos kis gyermeküket életben hagyta. — A szörnyű tett okát még nem állapíthatták meg.

— **Hatósági értesítés a sertés-vész felől.** A földmívelésügyi minisztérium a 93310—901. sz. a rendelete értelmében az országban nagy mértékben uralgó sertésvész korlátozása és vidékről szállított sertések által behurcolt ragályos betegségek csökkentése céljából akként intézkedett, hogy a sertéskupeczek, kik sertések vételével és eladásával azok felhizlalása nélkül foglalkoznak, sertéseik 14 napi állatorvosi felügyelet alá helyeztessenek, azokat a kirendelt városi állatorvos hetenként a tulajdonos költségére megvizsgálni tartozik. Figyelmeztetnek továbbá a sertés kupeczek, hogy a megfigyelés alá vett sertések csak 14 napi idő letelte után kerülhetnek forgalomba, akkor is csak a megfigyelő állatorvos megvizsgálásával, ha az a sertéseket teljesen egészségesnek találta, annak igazolásul a marhaleveleket ellenjegyezte. Mezőrendőrkapitányság.

— **Marhavész.** Hajduböszörményben a szarvasmarhák közt kiütött a száj- és körömfájás. A járvány miatt a város területét zár alá helyezték.

— **Kőművesek és ácsok.** A kőműves iparosok péntek délután 4 órakor az ipartestületi gyűlésteremben teljes szakosztályi ülést tartanak, amelyen az ácsok által ellenük megindított mozgalmat fogják tárgyalni.

— **Szegény gyermekek téli ruhája.** A debreczeni ev. ref. egyház minden évben ellát 300 szegény gyermeket téli ruhával. Ez évben 340 fiu- és leánygyermek kap téli ruhát, melyek mértékét a napokban már felvették, hogy október 1. és 2-án már kioszthatassák. A fiu gyermekek kapnak fehérműn kívül kabátot, nadrágot, kalapot és csizmát; a leánygyermek pedig a fehérműn kívül vastag téli ruhát, fejkendőt és csizmát. A csizmákat Bihari Mihály debreczeni csizmadia készíti, míg a többi

ruhaneműt a beszercebányai posztógyár részvénytársaság. — Ezzel a szállítást elvégzik az a három év, melyre a pályázatok kötelezték a szállítókat. — Jövő év tavaszán ismét három évre új pályázatot hirdetnek, s akkor azt hisszük, nem kell majd idegenbe menni, hanem helybeli iparos fogja felvállalni a szállítást. A mértékfelvételnél a szállítók képviselőin kívül Katona László árvagondnok volt jelen.

— **Szajkosár nélkül.** Nagy Gábor hentesnek kis sárga kutyája nagy dolgot követelt el. Nem elég, hogy szabályellenesen, szajkosár nélkül szabadon állott gazdája háza előtt, hanem még hozzá az arra menő Szilágyi János 47. számú rendőr 7 éves Lajos fiához hozzákapt. Persze, hogy feljelentette a rendőr a kis kutyát, de hát úgy kell neki, miért merészelt éppen rendőrrel kikötni.

— **Betörés.** Az elmúlt éjjel Rásonberg Sámuelné Simonffy-utca 32. számú házában levő szatócüzletét feltörték és onnan néhány koronányi készpénzt, főleg 2 filléreséket és árukatjelvittek. A betörőt ma reggel már el is fogták. Fehér rendőrbiztos a nyomozás során kiderítette, hogy a tettes Dávid Bertalan asztalos segéd. Dávid tagadja ugyan, hogy ő törte fel a boltot, de a nála talált srófhuzó és bőrvágó kés, valamint három koronányi rézpénz is ezt bizonyítja. Dávidot a rendőrség börtönében fogva tartják, a vizsgálatot pedig folytatják, mert Fehér biztos azt is kiderítette, hogy Dávidnak egy Fehértóra való fiatal ember a bűntársa.

— **A nyiregyházai új templom.** Nyiregyházáról jelentik, hogy Samassa érsek inkogaitóban odaérkezett és megnézte az általa ajándékba építtetett remek templomot. Az érsek a templom felavatását júliusra rendelte el, amikor aztán hivatalosan utazik le Nyiregyházára.

— **Kutba akart ugrani.** Gasparik Antal órásnál volt inas Migléczy György 15 éves fiú. Az inas rokonainál lakik és vasárnap eltűnt s csak hosszas keresés után találták meg hozzátartozói a padláson. Onnan lehozták, de tegnap ismét eltűnt és a konyha ablakban levelet hagyott, melyben azt írja, hogy ne keressék, mert a kutba ugrik. Az életunt gyereket csak ma reggel találták meg egy kamarában. A fiú sirva fakadt, de azért csak azt hangoztatta, hogy megöli magát. Azt azonban sehogyse akarta bevallani, hogy miért akarta megöngyilkolni magát.

— **Udvarkert megnyitás.** A debreczeni és környékbeli előkelő közönség egyik legkedveltebb nyári szórakozó helye, az „Angol királynő“ udvarkertje ma este megnyílik. A kellemes nyári helyiségben szerdán este az Magyar testvérek, csütörtök este a Rácz Károly és fia kitűnő zenekara fogja a közönséget szórakoztatni. A Hauer Bertalan pompás konyhája sokkal ismertebb, semhogy újabb dícséretre szorulna. Kitűnő villásreggelije közkedvelt. Friss Dreher-sör és tisztán kezelt valódi borok szolgáltatnak fel.

— **Jogászok mulatsága.** A június 2-án ifj. Ozory István J. S. E. elnöknek tiszteletére tartandó társasvacsorára az előkészületek megtétek. Debreczen számos előkelő uri családja megígérte, hogy részt fog venni a közkedveltségben álló fiatal ember ünneplésén. Félreértések elkerülése végett tudtul adjuk, hogy meghívók nincsenek kibocsátva. A vacsorát táncz fogja követni, melyhez a talpalá válót Magyariek húzzák. A táncmulatságra külön belépődíj nincs. A társas vacsora rendezőbizottsága felkéri a részt venni óhajtoakat, hogy pont

8 órakor megjelenni s a vacsorajegyeket mielőbb kiváltani sziveskedjenek. Jegyek ára 3 kor. kapható Békés Lajos, Borsos Kata s F. Zádor Lajos üzletében.

— **Csavargó nők.** Szatmári Eszter szoboszlói születésű csavargónőt többször kiiltották már Debreczenből. Ismét visszatért és ma csavargásért ismét 30 napra ítelték. — Boros Juliánna csavargónő Balmazújváros szülőtte Debreczenben lakás és foglalkozás nélkül csavargott, amiért 8 napot kapott, melynek leülése után haza expedíálják a város költségén. — Kokas Erzsébetet azonban nem lehet kitiltani, mert debreczeni. A 23 éves leányzó csavargásért és több hasonló dologért már nem egy-két napot ült, de semmi hajlandósága arra, hogy tisztességesen éljen. Egyelőre mint helynélküli, rossz hírben álló hölgyet 15 napi elzárásra ítelték, ennek kitöltése után pedig rendőri felügyelet alá helyezik.

— **Eltűnt gyűrűk.** Megirtuk, hogy a napokban Fésüs Józsefné Nyomató-utca 18. sz. alatti lakosok a konyhájából négy arany gyűrű eltűnt. A gyanu Andirkó Mihály szobafestősegre esett. Ugyanis Andirkó Fésüsénél szobát festett s enyvet főzni többször megfordult a konyhában; a gyűrűket pedig a konyha asztalon hagyta Fésüsénél. A konyhában a szobafestőn kívül senki sem volt. Bikfalvy rendőrbiztos erélyes nyomozása dacára a gyűrűk még elő nem kerültek és Andirkó konokul tagad. Az ügyet most áttette a rendőrség a bírósághoz.

— **Betegsegélyző pénztár.** A debreczeni munkas betegsegélyző pénztár tegnap délután Tóth Kálmán elnöke alatt ülést tartott. A múlt évi költségvetést, valamint folyó ügyeket és segélyügyeket tárgyaltak. Elhatározták, hogy öt beteg munkást fürdőbe küldenek.

— **Szívtelen anya.** Mult év decemberében történt, hogy Dobi Mária három éves István nevű gyermekét az utcára kitétte. Azóta a szívtelen anyát keresik s csak tegnap találta meg Flezsár Sándorné, ki a szívtelen anyát a rendőrségre kísértette.

— **Ipartestületi ülés.** Az ipartestület előljárósága ma délután öt órakor Tóth Kálmán elnöke alatt a testület gyűléstermében ülést tart.

— **Szebb, mint a valódi brilláns** arany és ezüst ékszer utánzatok, fülbevalók, melltűk (brosok), gyűrűk és nyakláncok, valamint legérdekesebb gyászékszerek igen olcsón beszerezhetők: MENTZE HENRIK újdonságok áruházában.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A szegedi képviseléválasztás.

Szeged, május 31. Reggel 8 órakor vette kezdetét a választási aktus. Jelölteknek bejelentették Bánffy Dezső bárót az újpárt, Rónay Jenőt a kormánypárt és Becsey Károlyt a függetlenségi és 48-as párt részéről. A két szavazatszedő bizottság elnökei Lázár György polgármester és Uzálkovic Sz. dr. A szavazást a Bánffy-párt kezdte meg. A választás a legnagyobb rendben folyik.

A szavazatok állása mind a két küldöttségénél:

1/2-kor: Bánffy 360,
Rónay 297,
Becsey 31.

Tizenkét óráig leszavazott mind a két küldöttségénél 897 választó, ebből kapott:

Bánffy Dezső báró 480,
Rónay Jenő 370,
Becsey Károly 47
szavazatot.

A kormánypárt még bizik, mert a szavazók száma 2100. Bánffy megválasztása azonban valószínű. A választás délután be lesz fejezve.

A magyar delegációból.

Budapest, május 31. A magyar delegáció albizottságai együttes ülést tartottak, amelyen a boszniai költségvetést elfogadták és Burián báró közös pénzügyminiszternek elismerést szavaztak.

Letartóztatott ügyvéd.

Budapest, május 31. A rendőrség ma délelőtt a Kerepesi-uti kávéházban letartóztatta dr. Grün Ede ügyvédet, aki ellen sikkasztás miatt bűnügy van folyamatban. A letartóztatás oka az, hogy dr. Grün szökni akart.

Ismét sikkasztás.

Budapest, május 31. A magyar államvasutak ellenőrző közgei rájöttek, hogy az idegenforgalmi irodában nagyobb sikkasztás történt. Eleinte 20,000 koronáról volt szó. De a felülvizsgálat után kitént, hogy az elsikkasztott összeg 4000 koronára rug.

Öngyilkos rekruta.

Budapest, május 31. Krecskó Miklós 21 éves ifju ma a Múzeum kávéház előtt főbe lőtte magát. Levelet hagyott hátra, amelyben kijelenti, hogy azért megy halálba, mert besorozták a közös hadsereghez.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 31.

Készáru: 10-el magasabb.

Buza májusi	9.18—9.19
Buza októberre	6.93—6.94
Rozs májusra	5.28—5.30
Rozs októberre	5.58—5.60
Zab májusra	5.80—5.81
Zab októberre	
Tengeri májusra	
Tengeri júliusra	
Tengeri augusztusra	
Répeze augusztusra	

VEGYES HIREK.

* **A babona.** A hevesmegyei Tarna községben a nép babonás hitének egy szegény öreg asszony esett áldozatul a napokban. Özvegy Soki Jánosné évek óta abból élt, hogy így tavasz és nyár idején gyógyfüveket szedett, azokat megszáritotta és eladta. Sok ilyen gyógyfüvet szállított éveken át a nagy városokba. Az emberek azonban kinavették az öreg anyókat és csak akkor fordultak hozzá, ha valakinek a lábajogszága megbetegedett. Ilyenkor aztán Sokiné adott ugyan orvosságot, de jól megfizette magának, amiért sok haragosa is támadt. A múlt hetekben a falu asszonyai arra a meglepetésre ébredtek, hogy a tehenek nagy része véres tejet ad. Futottak is rögtön Sokinéhez orvosságért, de az öreg asszony nagyon magasra szabta az orvosság árát, amikor pedig Sokiné ezt a magas árt azzal indokolta, hogy azért adja drágán, hogy mások ne csufolják ki, ha füvet szed, hanem becsülnék meg az öregot; a duzzogó asszony nép kisütötte, hogy a tehenek meg vannak babonázva és csak Sokiné babonázhatta meg, hogy aztán megfizettesse magát. Ez a hiesztelés hiteire talált s minthogy a véres tejet adó tehenek száma növekedett, a nép, különösen pedig az asszonyok dühe Sokiné ellen fordult. Kedden délután Sokiné rendes szokása szerint ismét a mezőn járt és szedte a gyógyfüveket. Mikor a szőlők alá került, hirtelen egy csapat asszony lepte meg. Leteperték az árokba és kövekkel agyonverték. Ezzel azonban még nem érték be. A nép azt tartja, hogy az ilyen boszorkánynak a lelke hazajár és ez még több kárt okoz, mintha életben maradt volna. Hogy ez meg ne történjék, levágták a halott jobb kezét az ujjakkal, aztán pedig egy hosszú vasszőget ütöttek a mellébe, mely a szívet átszurta. Az így megcsönkített holttestet aztán bedobták egy árokba és földet hánytak rá. Az eset hire hamar szétfutott s megtudta ezt a csendőrség is, mely a gyilkos asszonyok közül eddig Rakóczy Istvánnét, Bába Ferencznét, Sáfrán Györgynét, Kiss Tamásnét és Kocsis Pálnét, mint közvetlen tetteseket és felbujtókat letartóztatta.

* **A becsület miatt.** Az oláh népnél hagyományos szokás, hogy a leányt 14—15 éves korában eladják. A legény hazaviszi a megvett leányt s szülei házához s ott élnek éveken át, míg a legény a katonasoron tul esik s akkor aztán megesküsznek; vagy tovább is vadházasságban élnek. — Ez a szokás a minap — mint nekünk írják — véres összeütközésre adott okot két család között. Két héttel ezelőtt történt, hogy a fogarasmegyei Bezivój községben Radu Illés odavaló ember leányát megvette Oprea János gazdaember hasonló nevű 17 éves fia számára. A vételért birkákban kellett volna fizetnie, de az egyezés szerint csak öszszel. A leányt elvitték Opreáékhoz, de már egy hét múlva sirva jött haza a 14 éves leány a szüleihez, elmondván, hogy a legény elzavarta őt a háztól. Ez nagy szégyen volt a Radu-családra. — Fokozta ezt a szégyent az is, hogy Opreáék azt hiesztelték, hogy a leány már nem volt leány, azért küldték vissza. Radu Illés, az apa, aki meg volt győződve leánya ártatlanságáról, nem hagyta annyiban a dolgot. Maga mellé vette két felnőtt fiát s a napokban felkereste a mezőn Oprea Jánost és fiát, kik birkákat őriztek. Raduék itt felelősségre vonták a két Opreát a leányon ejtett szégyenért és követelték, hogy a leányt vegyék vissza és a kikötött vételért fizessék meg. Az öreg Oprea a birkákat nem akarta odaadni, a legény pedig a leányt nem akarta elvállalni, amiből verekedés támadt, miközben Raduék olyan alaposan elverték a két Opreát, hogy a fiatal Oprea még ott a mezőn belehalt a sérülésbe, az öreg pedig azóta a halállal vívódik. A falu népe helyesen találta ezt az elégtételt, sőt nagyon megbontrákoztak, amikor a csendőrség a három Radut letartóztatta, mert az ilyen

dolgot, szerintük, nem szokás a törvény elébe vinni.

— **Legujabb belügyminiszteri rendelet** jelent meg valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságához, melyvel elrendeli, hogy a cséplőgépek körül gyakran előforduló sérülések, az első segély késedelem nélkül való nyújthatása czéljából, minden cséplőgép üzeménél egy kifogástalanul záradó kemény fából készült mentőszekrényt, különféle kötszerekkel és anyagokkal felszerelve, készenlétben tartassanak. Ilyen cséplőgépekhez szükséges legujabb mentőszekrények szigorúan a magy. kir. belügyminiszteri körrendeletnek megfelelően berendezve és kiállítva Polgár Sándor orvosi műszer- és kötszergyárosnál Budapesten, VII., Erzsébet-körut 50. sz. darabonként 50 koronáért megrendelhetők. (Arjegyzéket a czégg bérmentve küld.) Fenti czégnél minden egyéb kötszerek, betegápolási tárgyak, saját gyártmányu sérvkötők, összes gummiáruk stb. stb. legjutányosabban beszerezhetők.

A szerelem halottja.

(Saját tudósítónktól.)

— május 31.

Eddig csak annyit tudott az öt világrész Szamosfalváról, hogy a kolozsváriaknak kitűnő kiránduló helye.

Tegnap óta azonban szomorú hírnévre tett szert a kis falu. Belopódzott oda is Amor és szörnyen elcsavarta a fejét egy fiatal legénynek, akit a szerelem halálba kergetett. A szomorú tragédia részletei a következők:

Danka Romulusz, Szamosfalva gyöngye, egy daliás fiatal, jómódu legény halálos szerelemre gerjedt egy nagyon is szép, de nagyon is szegény leányba, mint ahogy a költők és az írók már az ilyen szerelmet annyiszor megírták.

A szépséges Anicza viszonzta is a nem kevésbé szép legény szerelmét és egy szép májusi éjszakán, mikor már a falu kis harangja csöndes nyugalomra térésre beharangozott, a kertek alatt örök szerelmet esküdtek egymásnak.

A fiu döllyős szülei azonban jobb pártit akartak csinálni a gyermeknek s vehemensen ellenálltak a fiu azon szándékának, hogy Aniczát hitvesévé tegye.

Hiába való volt a legény könyörgése, fenyegetőzése, hiába a szépséges Anicza könnyei, a vén kerges szívű szülők hajthatatlanok maradtak.

Tegnap délután még egyszer próbált tenni a fiu, de durván elutasították. E feletti elkeseredésében az éj beálltával felment az istállójuk szénapadlására s felakasztotta magát. Mire reá találtak, meg volt halva.

Bezzeg ébresztgették most szülei, de hiába. Az egész falu fel van háborodva a szivtelen szülők ellen s a szegény árva, pártában maradt Anicza halálosan megbetegedett. Ma temetik a szerelmes ifjút, kit szülei kergettek a halálba.

Megfulladt gyerek.

— Szegény emberek vigyázatlansága. —

— május 31.

Szomorú vége lett tegnap egy kis gyermeknek Arad külvárosában. Minden

nyomorusága mellett is jelentéktelen lenne az eset, ha nem volna a szegénységgel oly szorosan összefüggő. Meghalt egy gyermek, mert szülői nem vigyáztak reá kellőképpen. Az eljárást megfogják indítani a vétkes gondatlanságért, de hát ez már nem támasztja fel a kis halottat. A szülők pedig meg is büntetik, mintha nem lenne elég csapás rájuk nézve gyermekük halála.

A szegénységnek van a legtöbb része az ilyen esetekben. Mert bizony könnyű annak vigyázni a gyermekére, aki dajkával, pesztrával gondoztatja, mikor pedig saját magának is ideje lenne ügyelni a gyermekére. A szegény ember azonban munkába megy, s ott nagyon alkalmatlan az apróság, nem egyszer lehetetlen is. Mit csináljon tehát vele? Magára hagyja s ekkor bekövetkezik a szerencsétlenség.

Ilyen a tegnapi eset is s mikor a kényszerítő okokat elismerjük, akkor csak mentséget keresünk a szegény szülők számára, de fel nem mentjük őket.

A mostani eset részletei különben a következők:

Tegnap délután történt Aradon, hogy egy munkás ember és a felesége kimentek a mezőre dolgozni. Kivitték magukkal kéthónapos gyermeküket is. Ez folyton sirt, úgy, hogy egy Kotroczó Józsefné nevű asszony megsajnálta és ajánlatot tett, hogy beviszi a lakásába.

A csecsemőt erre az anya átadta az asszonynak, aki bevitte szobájába, s lefektette az ágyra. Ezután folyt a munka tovább.

Egy óra múlva benézett az anya Kotroczoné szobájába, vajjon hogy van a kicsi. A gyermeket arcczal lefelé fordulva találta. Felemelte, s rémülten látta, hogy a gyermek meg van halva. Ahogy arcczal az ágyon feküdt, nem tudott levegőhöz jutni, s megfulladt.

Az ügyészség a szülők ellen vétkes gondatlanság által okozott emberhalál czimén megindította az eljárást.

IRODALOM.

Göndör Bandi.

Göndör Bandi fáj a lelked...
Mert hűtlen rózsád mást szeret.
Ne sirj, hisz lány, van akárhány,
Nem egy rózsza virít egy fán...

Tudom, tudom, de hiába!
Nem az én szivem hibája,
Hogy csalfasága visz sirba
S elrohan — zokodva, sirva...

Hova fut úgy, bácsi, hallja!
...Egy szép legényt hoznak halva,
Szegény Bandi, mért is tetted?
De gyászos lett a végzeted!

Tisza vize halkán felel:
Az a sok bűt rejtő kebel
Lángoló, forró szerelme,
Alszik... hűs habokba rejtve...

Vig zeneszó hallik hozzám,
Hires lakodalom van ám!

... Itt temetnek — ott mulatnak
S a menyasszony legboldogabb...

Göndör Bandi, hej jól jártál!
Mogváltás volt rád a halál,
... Most látnád hűtlen kedvesed,
Szívéd százszor repedne meg!

Martonfalvi Tóth Rózsika.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az állat az emberben.

A békés gyulai büntető törvényszéken a közel jövőben tárgyalása lesz egy olyan ügynek, amelynek minden mozzanata oly iszonytatóan regényes, mintha csakugyan regény lenne, nem az életben lejátszódott esemény. A béta humane idegbénító példája fölött mond majd ítéletet a bíró, egy uriaszony fölött, aki meg akarta gyilkoltatni a férjét, mert utjában volt az annak a harmadiknak.

Dr. Nyisztor Adorjáné Mudrony Annáról van szó, aki 1903-ban száz forint vérdíjat ígért Joszip Péternek, paktált Kubik Gyula, Bród Tógyverné nevű emberekkel, hogy férjét, dr. Nyisztor Adorján gyulai törvényszéki bírót tegyék el láb alól. A gyulai büntető törvényszék vádtanácsa Tholt István elnöklésével tárgyalta ennek a bűnügynek a vádiratát, a fentebb említetteket gyilkosságra való szövetkezés miatt vád alá helyezte s így nemokára tárgyalásra is kerül a sor a rettenetes drámában.

Ha regényíró írja meg a Nyisztor-Adorjáné esetét, akkor munkája nyomán az az ítélet alakul ki, hogy Zola „Béte humane”-jének a hatása alatt keletkezett, anélkül azonban, hogy megvolna benne a minden idők egyik legnagyobb írójának zsenialitása, a lélektanilag megokolni tudás. Ami azonban regénynek abszurdnak tűnik: az igazsá válik az életben.

Boldog családi életet él egy darabig egy uri családból származó asszony olyan férj oldalán, aki — általánosságban véve — kellemes ember, társadalmi pozíciója van. Az eset fejlődése „természetes”: megjelenik az a „harmadik”. Társadalmi és minden egyéb nézőpontból alatta áll a férjnek. Am: a bűnös szerelem nem axiómák után rendezkedik be: létrejő nő és a „harmadik” e között a tiltott vi zony. A nő mindjobban átadja magát emberi moráltól fokozatosan távolodó érzéseinek: szabadulni akar a férjétől. Váihatnék: nem válik. Megszökhetnek az urától: nem szokik meg. Ő a föld alatt akarja tudni a férjét. A nő léleknek ezt a fékélyektől utálatos dekadenciáját nem megérteni, de enyhíteni lehet a legalsóbb néprátek fejelemzetlen lelkiéletű asszonyában; ám uri nőben — nem szociális disztinkciónak, hanem műveltségi foknak használva az „uri” jelzőt — valamennyi elemzés vonala egy irányba, egy teljesen degenerált idegzet irányába mutat. Amennyire emberi ilyen beállítása a békés gyulai családi tragédiának, amelyben egy uriaszony javasasszonnyal akarja elmérgezni, paraszt legénynyel meggyilkoltatni az urát: épannyira igaz, hogy az „uri” asszony bűnét ugyanazzal a szemmel kell nézni és látni, mint a szegényét.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

30

— Meglehet, hogy az 5 bátortalansága kényszerű következménye az enyémnek, — szól ismét magában Mariánna. — Soha nem valék képes kiejteni egy szót, vagy csak egyetlen tekintetet vetni reá, mely sejtette

volna vele, hogy vágyom szerelmére. Igen büszke vagyok; s ő engem vagy közönyösnek, vagy butának tart. Vajjon szabadabban tudna-e szeretni, ha tetszelgő, kaczer, vagy egy kicsit szabadabb modoru volnék? Ki tudja azt?

Péter pedig maga részéről Dalmor felé vette utját a nélkül, hogy tovább is fürkésznai akarná Fülöp lépteit.

Könyei esendesen folytak a nélkül, hogy észre is venné. — Végzetem nem tagadja meg magát — szolt magában. — Hogy fel legyen téve koronája az én lelki tévelygéseimnek, ismét a lehetetlen után epedtek. A mig Mariánna szabad volt, közönyösnek tetszett előttem, reá sem gondoltam s amely napon megjelenék e vetélytárs, ki mindenképpen előnyvel bir felettem, kétsébe vagyok esve s emészt a féltékenység. Valóban örült vagyok s amellet még bárgyu is, annyival inkább, mert éppen mikor beszél-nem kellene, érzem leginkább, hogy részemről lehetetlen, nem vagyok képes szerelmet esdeni.

Haza érve, anyját felkelve s a reggeli készítésével elfoglalva találta. Vádolni is jobban esett szívének Mariánát, mint éppen nem beszélni róla. Elmondta a találkozást s hozzá tette:

— Hidd el, hogy Mariánna kaczer s kegyetlenül guuyolódó. Mindenként arra törekedett, hogy szerelmet valljak neki; szükségé volt e diadalra, hogy megbosszulja magát rajtam. Ma vagy holnap kinevelté volna ostobaságotat jóvendőbeli férjével.

André asszony hasztalan kívánta őt csillapítani. Annyira ment, hogy még esküvel is bizonyítá, hogy kis szomszédjuk nem szeretett soha más rajta kívül s hogy őt, egyedül csak őt várja már hat év óta. De mivel azt nem erősítheté, hogy a Mariánna bizalmas közlései nyomán mondja ezeket, Péter elodázta magától e reménységet, mint egy szép, de csalékony álmot.

Nem akarta anyjának bevallani, hogy szive rabba van téves anyja végre türelmetlenül így szolt:

— Hát jól van! Nyugodjunk meg benne s ha e házasság bosszant, vagy elkeserit is bennünket, vigasztaljuk azzal magunkat, hogy nem akartuk megakadályozni.

Fülöp is mégérkezett pontosan reggelire s becsülettel hozzalátott. Azután elbeszélte Péternek, mennyit járt ok nélkül, mig megtalálta Validát, hogy szinte Morstang kapui előtt tette le az áldozat füzérét, azonban mégis elég idején megtudakolta a benn lakó uraság nevét, hogy azután még meszszebb hatolt, de csak pusztá moesáros rétekre bukkant, midőn végre ismét visszaterve azon az uton, melyen jött, ugy nyolce óra felé észrevett távolról egy nagyon rut kinézésű majorsági telepet, de amely ismét mellőzendő volt a nélkül, hogy ott megállapodják, midőn valami sűrű tövis kerítésen át megpillantott egy kis szürke lovat, legelészve a zöld fűvön.

Azonnal felismerte e kis állatkában Suzon kisasszonyt. Erre áthatolt a tövis kerítésén s a kis soványló nyakára akasztván koszoruját, egész diadallal s azon meggyőződéssel tért ide vissza, hogy vállalata teljesen sikerült s éjszakáját a legjobb módon használta ő fel.

(Folyt. köv.)

Mindennemü gyógy és ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszeráru-üzletében,

Főtér, a „Bika”-szállodával szemben.

558

1904 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 720/3—1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bächer Rudolf, budapesti bejelentett cég részére Szilasi Gábor és neje Pór Zsuzsanna vámos-pécsi lakosoktól 222 korona 48 fill. tőke, ennek 1903 évi deczem-hó 31-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 96 kor. 60 fillér perköltség erejéig 1904 évi márczius hó 16-án bíróilag felülfoglalt és 740 korona — fillérre becsült egy négy lőerejű járgányos cséplőgép, gazdasági eszközök és lovakból álló ingóságok, 1904 évi június hó 15-én déle 5 óra 9 órakor kezdetét veendő és Vámos-Pécsen 222. számú háznál, az Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság 1416 kor. 30 fillér tőkekövetelés és járuléka kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. évi május hó 26 án.

Tórok Péter,
bírói kiküldött.

„Rudolfsbad“ vizgyógyintézet

Reichenauban, A'só-Ausztriában,
másfélórányira Bécsből, a déli vasuton, állomása Reichenau-Payerbach.

Tökéletesen berendezve hidrotérápiára, elektro-mos gyógymódra gyógygymnastikára, forrólekezeésre, szénsavas fürdőkre, töpennyő fürdőkre, homokfürdőre

Sezon: május 15-től októberig.

Május 15-től június 15-ig kedvezményes árak.

Prospektust küld az igazgatóság.

Orvosi vezető: Tulajdonosok:
Dr. M. Bittner és egy J. W. Waisnix
segédorvos. örökösei

2627—1904. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa, a rendőrség által letartóztatott egyének és tolonczoknak 1905. január 1 től számított három éven keresztül való élelmezésére zárt ajánlati verseny tárgyalást hirdet. Vállalkozni szándékozók tartoznak 1904. június 13-ik napjának délelőtt 10 órájáig 100 koronát a házépítésztanban letétbe tenni és az ezt igazoló letétjegygyel ellátott zárt ajánlataikat 1904 évi június 13-ik napjának délután 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz beadni. Az elkésve vagy bánatpénz nélkül beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az árlejtési feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A zárt ajánlatok 1904. június 14-ik napján délelőtt 11 órakor a városház nagytermében nyilvánosan fognak felbontatni.

Kelt Debreczen, szab. kir. város tanácsának 1904 május 24. tartott üléséből.

A városi tanács.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. 8 fillér

== PÉKEK részére ==

kenyérre ragaszható számok

füzetekben (egy füzet 1—120-ig kétszer számozva), kapható a
= **Városi nyomdában,** =
ára egy füzetnek 10 fill.

FINOM fehérvarrónő, ki Bécsben is hosszabb ideig működött ajánlkozik házakhoz. Árpádtér 30. sz.

LAKÁS változó. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Hatvan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-u. 27.

Van szerencsém tudatni a n. é. k zönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény
Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Szives figyelemébe!

Kávéházak, szállodák, vendéglősök és kereskedőknek, kik padlójokat tisztán és pormentesen akarják tartani, úgy próbálják meg a kipróbált és nagyon jónak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép barnás színt nyer Használati utasítással szolgál a hol kapható is

DARVAS MIKSA

fűszer, csemege, gyarmatáru és festék kereskedésében Teleki- és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294. sz.

== A ki ==
olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárítása tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Szebbnél-szebb
Bluz-kelme
és
Bluz-selyem
ujdonságok érkeztek
== óriási választékban ==
Bosznay J. és Társa
divateruházaba
DEBRECZEN,
Kossuth-utca 5-ik szám.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szep bajusz

nyerhető a hres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil
utóda

Grösz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárán.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN, FÓTÉR, 31 IK SZAM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát napal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 tégely harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, amely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható

u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz ára 50 fillér.** — **Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.** — **A Mollitergin,** legkiválóbb arcz s különösen kézbőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágytságot, báronyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt: fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.**

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatásbiztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a fehérmüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.**

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona.** — A Mihalovits-féle — **Iztelen csukamájolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. — A Mihalovits-féle **China-bor, China vas-bor, Condurangó-bor, Pepsin-bor.**

Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.